

XD-120

T.Y.B.Com.

March-2013

Business Laws

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1. (A) નીચેના વિધાનો ખરાં કે ખોટાં તે જણાવો અને તમારા જવાબના સમર્થનમાં કારણો આપો : **6**
- (1) દરખાસ્તનું સ્વીકાર સંપૂર્ણ અને બિનશરતી હોવો જોઈએ.
- (2) અવેજ પૂરતો હોવો જરૂરી નથી.
- (3) કરારના બંને પક્ષકારોની સંમતિ મુક્ત સંમતિ હોવી જરૂરી નથી.
- (B) ‘સગીર સાથેની સમજૂતી રદબાતલ હોય છે.’ આ વિધાનને સગીર સાથે અને સગીર દ્વારા કરવામાં આવતી સમજૂતીઓને લગતાં કાયદાના આધારે સમજાવો. **10**

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)

- (1) અવેજ વિનાની સમજૂતીઓના અપવાદો
- (2) કરારની નિષ્ફળતાનો સિદ્ધાંત
- (3) તફાવત સમજાવો : દગો અને ગેર રજૂઆત
- (4) આભાસી કરાર

2. નુકસાન વળતર અને જામીનગીરી કરારની વ્યાખ્યા આપો અને તેમના વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. **10**

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)

- (1) કાયદેસર અનુમોદન દ્વારા એજન્સીની આવશ્યકતાઓ
- (2) બેઈલી અને બેઈલોરની ફરજો
- (3) જામીનના હક્કો
- (4) એજન્સીનો અંત

3. શરત અને બાંધધરીની વ્યાખ્યા આપો. “માલ વેચાણના કાયદા” મુજબ ગર્ભિત શરતો અને બાંધધરીઓ (જામીનગીરી) સમજાવો. **10**

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)

- (1) માલના પ્રકારો
- (2) અણચૂકવાયેલ વેચનારનો “લિયનનો અધિકાર”
- (3) તફાવત સમજાવો : વેચાણ અને વેચાણ માટેની સમજૂતી
- (4) માલિક ન હોય તેવી વ્યક્તિ દ્વારા વેચાણ

4. ખાનગી કંપનીને મળતાં વિશેષાધિકારો સમજાવો. 10
- અથવા**
- ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)
- (1) કંપનીના આવેદનપત્રની કલમો.
 - (2) કંપનીના ડિરેક્ટરોની ગેરલાયકાતો.
 - (3) કંપનીનું વિજ્ઞાપનપત્ર
 - (4) આંતરિક વહીવટનો સિદ્ધાંત
5. (A) વ્યાખ્યા આપો : 2
- (1) જકાતપાત્ર માલ
 - (2) ઉત્પાદન
- (B) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) 6
- (1) સેન્વેટ (CENVAT)
 - (2) ડમ્પિંગ વિરોધી ડ્યૂટી
 - (3) સંરક્ષણાત્મક કસ્ટમ ડ્યૂટી
 - (4) આબકારી જકાતના પ્રકારો
6. (A) વ્યાખ્યા આપો : 2
- (1) ગ્રાહક
 - (2) ગેરવ્યાજબી વેપારી રીત-રસમો
- (B) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) 6
- (1) જિલ્લા ફોરમ
 - (2) ગ્રાહકના હક્કો
 - (3) કેન્દ્રિય ગ્રાહક સુરક્ષા પરિષદ
 - (4) રાજ્ય કમિશનના સભ્યોની લાયકાતો અને ગેરલાયકાતો
7. (A) વ્યાખ્યા આપો. 8
- (1) સરકારી જામીનગીરી
 - (2) હાજર ડિલીવરીના સોદા
- (B) તફાવત સમજાવો : ચેક અને વિનિમયપત્ર
- અથવા**
- (A) માન્યતા પ્રાપ્ત શેરબજાર
- (B) શેરોના પ્રકારો

Seat No. : _____

XD-120

T.Y.B.Com.

March-2013

Business Laws

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) **All** questions are compulsory.
(2) Figures to the right indicate marks of questions.

1. (A) Explain giving reasons, whether the following statements are True or False. **6**
(1) Acceptance of an offer should be absolute and unconditional.
(2) Consideration need not be adequate.
(3) Consent of both the parties need not be a 'Free Consent'.
(B) 'An Agreement with a Minor is Void.' Explain this statement on the basis of the law related to Agreements with and by the Minor. **10**

OR

Write short notes on (any **two**) :

- (1) Exceptions of the Agreements without consideration.
(2) 'Doctrine of Frustration' of a contract.
(3) Differentiate : Fraud and Misrepresentation
(4) Quasi Contracts.

2. Define Contract of Indemnity and Guarantee. Explain the difference between them. **10**

OR

Write short notes on (any **two**) :

- (1) Requisites of valid Ratification of an Agency.
(2) Duties of Bailor and Bailee.
(3) Rights of Surety.
(4) Termination of an Agency.

3. Define Condition and Warranty. Explain the implied conditions and warranties as given in the 'Sale of Goods Act'. **10**

OR

Write short notes on (any **two**) :

- (1) Types of Goods.
(2) Unpaid sellers 'Right of Lien'
(3) Differentiate : Sale and Agreement to sale
(4) Sale by a Non-owner.

4. Explain the privileges enjoyed by a Private Company. 10
- OR**
- Write short notes on (any **two**) :
- (1) Clauses of Memorandum of Association of a Company.
 - (2) Disqualifications of a Director of a Company.
 - (3) Prospectus of a Company.
 - (4) Doctrine of Indoor Management.
5. (A) Define : 2
- (1) Excisable Goods
 - (2) Manufacture
- (B) Write short notes on (any **two**) : 6
- (1) CENVAT
 - (2) Anti dumping duty
 - (3) Protective custom duty
 - (4) Types of excise duty
6. (A) Define : 2
- (1) Consumer
 - (2) Unfair Trade practices
- (B) Write short notes on (any **two**) : 6
- (1) District Forum
 - (2) Rights of Consumer
 - (3) Central Consumer Protection Council
 - (4) Qualifications and disqualifications of members of the State Commissions.
7. (A) Define : 8
- (1) Government Security
 - (2) Spot Delivery Contract
- (B) Differentiate : Cheque and Bill of Exchange
- OR**
- (A) Recognised Stock Exchange
 - (B) Types of Shares
-